

Fusjon mellom stiftelsene Diakonova og Haraldsplass

To diakonale aktører slår seg sammen

**NESTEKJÆRLIGHET
I SENTRUM**

Side 10

**KIRKENS SOS
ÅPNER ARKIVET**

Side 12

**VELKOMMEN TIL
LANDSMØTE**

Side 14

SLIK KONTAKTER DU OSS

Du kan henvende deg direkte til oss på følgende nummer:

Diakonileder **Kirsti Eide** på mobil nr. **481 88 886** eller e-post: **kirsti.eide@diakonova.no**

Adm. direktør for stiftelsen Diakonova, **Johnny Thorsen**, kan treffes på mobil nr. **415 08 109** eller e-post: **johnny.thorsen@diakonova.no**

Eiendomsdirektør **Carl Morten Grimsøen**: Mobil nr. **994 10 820** eller e-post: **carl.grimsoen@diakonova.no**

Henvendelser knyttet til bladet kan rettes til **Susanne Ward Ådlandsvik**, helst på e-post: **susanne.adlandsvik@vid.no** eller mobil **482 38 150**

Postadresse: **Diakonova, Postboks 6716 St. Olavs plass, 0130 Oslo**
Besøksadresse: **Grefsenhjemmet, Ogmunds vei 18B, 0488 Oslo**

DIAKONOVA

DIAKONOVA

Organ for Diakonifelleskapet og stiftelsen Diakonova.

Postadresse

Postboks 6716 St. Olavs plass
0130 Oslo

E-post **post@diakonova.no**

www.diakonova.no

Ansvarlig redaktør

Adm. direktør

Johnny Thorsen

johnny.thorsen@diakonova.no

REDAKSJON

Kommunikasjonsrådgiver

Susanne Ward Ådlandsvik
susanne.adlandsvik@vid.no

Diakonileder

Kirsti Eide

kirsti.eide@diakonova.no

Årsabonnement: kr. 250,-

Neste nummer kommer i desember 2023.

Leveringsfrist for stoff til bladet er 10. november.

Forsideillustrasjon:

iStock

Design: Østfold Trykkeri AS

Trykk: Østfold Trykkeri AS

Bladet er trykket på miljøvennlig FSC- godkjent papir.

Trenger du noen å snakke med?

Fermate er et sted for frihet og forandring. Startet i Oslo som et ressurscenter for sjelesorg og veiledning og har nå avdelinger også i Rogaland, Kristiansand, Sunnmøre og Østfold.

Fermate

www.fermate.no

Oslo
Ta kontakt på tlf. 408 17 160
post@fermate.no
www.fermate.no

Rogaland
Oalsgt. 2, Sandnes
fermaterogaland@badeog.net
www.fermaterogaland.no
Tlf : 467 46 670

Avd. Haugalandet, Stenestaden,
Grin-devn. 87, Aksdal.
Tlf : 982 16 181
fermate.nordrogaland@gmail.com

Fermate Sør
Dronningens gt. 34A, Kristiansand
Tlf. 453 93 192
post@sor.fermate.no
www.sor.fermate.no

Fermate Sunnmøre
Tlf. 400 76 519 og 400 76 521
post@fermate-sunnmore.no
www.fermate-sunnmore.no

Fermate Østfold
Torggaten 6, 3. etasje, Sarpsborg
Tlf. 474 83 600
post@ostfold.fermate.no
www.ostfold.fermate.no

Diakonova (Tidligere Stiftelsen Menighetssøsterhjemmet) ble dannet i 1916. Vår visjon er:

Diakonova skal være en sentral drivkraft i arbeidet med å bevare og utvikle diakonal utdanning og praksis. Diakonova legger avgjørende vekt på utfordringen fra Gud og vår neste til å ivareta menneskets helhet og verdighet. Selv når det koster.

Våre virksomheter:

- VID vitenskapelige høgskole. Høgskolen Diakonova fusjonerte 1. januar 2018 med VID vitenskapelige høgskole og stiftelsen Diakonova er en av fem eiere i VID. Rektor er Bård Mæland. www.vid.no
- Lovisenberg Diakonale Sykehus i samarbeid med Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg. Sykehusdirektør er Tone Ikdahl. www.lids.no
- Diakonova Eiendom AS www.diakonova.no

- Grefsenhjemmet sykehjemsdrift AS
Daglig leder: Julie Mittet
www.grefsenhjemmet.no
- Fagskolen Diakonova
Rektor er Gry Ulvedalen
www.fagskolendiakonova.no
- Diakonifelleskapet er en åndelig støtte- og beredskapstropp for den virksomheten Diakonova driver. Medlemmene er utdannet ved Menighetssøsterhjemmet eller Høgskolen Diakonova.

Gavekonto: 8380 08 09080

ENDRING ER DEN NYE NORMALEN

Endring synes å være den nye normalen. Noen endringer er til det bedre og noen endringer synes vi lite om. Stiftelsen Diakonova må også forholde seg til et samfunn i endring. Det er ny virkelighet som møter oss, og vi må delta i krevende anbudsprosesser, inngå avtaler om samarbeidsprosjekter eller se oss om etter nye måter å realisere våre grunnleggeres visjoner. Uten endring opplever vi tilbakegang. Det er nå ett og et halvt år siden Grefsenhjemmet ble en del av Stiftelsen Diakonova. Gjennom denne fusjonen ser vi gjensidige synergier i samarbeid med VID vitenskapelige høgskole. I tillegg har vi fått en flott mulighet på Grefsenhjemmet til å samle medlemmer til jubileumsmarkeringer og en fast plass for å avholde møter i Landsrådet for Diakonifelleskapet.

Året 2023 er også en milepæl for oss ved at Fagskolen Diakonova starter opp med om lag 30 studenter i både Bergen og Oslo. Undervisningen legges til VIDs lokaler i disse byene. I tillegg til å ta opp studenter tilbyr også Fagskolen Diakonova skreddersydde opplæringstilbud for ansatte i kommuner som inngår kontrakt med Fagskolen.

Hovedsaken i dette nummeret av bladet Diakonova omhandler vårt ønske og mulighet til å slå Stiftelsen Diakonova sammen med Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Disse to organisasjonene har felles visjoner og formål, og har felles historisk opphav i den kvinnelige diakonien for over 100 år siden. Derfor fattet et enstemmig styre et vedtak om å søke en mulig sammenslåing. Tidligere denne våren har dere mottatt et fyldig informasjonsskriv om bakgrunnen og intensjonen for en slik sammenslåing. I dagens samfunn er det vanskelig å stå alene, noe både VID vitenskapelige

Høgskole og Fagskolen Diakonova vitner om. Men det kan ikke stanse med det.

Samtalene med Haraldsplass er konstruktive, og vi ser gode muligheter for å utvikle nye satsingsområder utenfor de tradisjonelle geografiske områdene hvor Diakonova og Haraldsplass har aktiviteter. Samtidig med at dere mottar dette bladet, vil det gå en omfattende søknad til Lotteri- og stiftelsestilsynet om sammenslåing av de to stiftelsene.

Det er enighet om at hovedkontoret skal ligge i Bergen, at den sammenslåtte stiftelsen skal hete «Stiftelsen Diakonova Haraldsplass» og at vi skal etablere et representantskap og nytt styre. Den endelige beslutningen om sammenslåing vil bli fattet etter at Stiftelsestilsynet har gitt sin godkjenning og alle formalkrav er løst. Det vil etter planen skje i oktober eller november.

På Diakonifelleskapets landsmøte i september vil det bli god tid til informasjon om Diakonovas ulike virksomheter, og om hvilke muligheter den sammenslåtte Stiftelsen Diakonova Haraldsplass representerer for diakonifelleskapene og for realisering av vår visjon.

Johnny Thorsen
Johnny Thorsen
 Adm. direktør

Det er ny virkelighet som møter oss, og vi må delta i krevende anbudsprosesser, inngå avtaler om samarbeidsprosjekter eller se oss om etter nye måter å realisere våre grunnleggeres visjoner.

INNHold DIAKONOVA 1:2023

- 4 Smått & Godt
- 6 Vil ivareta diakonale verdier i en ny tid
- 10 Mennesket i fokus på Grefsenhjemmet
- 12 Krisetjeneste åpner arkivet for forskning
- 14 Landsmøte og inspirasjonshelg
- 16 Valgkandidater til Landsrådet
- 18 Smånytt
- 20 Vi gratulerer
- 21 Minneord
- 24 Til ettertanke

FYSISK AKTIVITET MOT DEPRESJON

Depresjon er den mest utbredte psykiske lidelsen. Likevel har Norge for tiden ingen retningslinjer for hvordan leger skal stille diagnosen eller behandle depresjon. Retningslinjene for diagnostisering og behandling av depresjon er avpublisert fordi de var utdatert, bekrefter Helsedirektoratet til forskning.no.

Flere leger tar nå til orde for å få fysisk aktivitet inn i nye retningslinjer, som del av behandlingen.

Psykiater og samfunnsmedisiner Lars Lien, som leder Norsk psykiatrisk forening, er en av dem.

– Fysisk aktivitet både forebygger depresjon og depressive symptomer og er viktig som del av samlet

behandling, uttaler han til Dagens Medisin.

Lien mener det er Helsedirektoratets oppgave å samle forskning som viser god effekt og legge dette inn som retningslinjer.

– Det er viktig for pasienter og pårørende at de vet at den beste og mest optimale behandling gis når de oppsøker helsetjenesten, sier Lien.

(Kilde: forskning.no)

ILLUSTRASJON: COLOURBOX

SPIS BÆR I SOMMER

Mange benytter sommeren til å plukke saftige bær – enten på hagebusker eller i skogen. Bær inneholder verdifulle antioksidanter som beskytter kroppen mot sykdom. Disse matvarene har høyest innhold av antioksidanter, ifølge Helsedirektoratet:

FOTO: COLOURBOX

- Nyper
- Valnøtter
- Granatepler
- Krekling
- Blåbær
- Solbær
- Markjordbær
- Ville bjørnebær

- Kirsebær
- Solsikkefrø
- Bjørnebær
- Tyttebær
- Hyllebær
- Ville bringebær
- Hageblåbær

Helsedirektoratet anbefaler minst tre porsjoner grønnsaker og to porsjoner frukt og bær daglig, totalt fem om dagen. 1-2 dl bær tilsvarer én porsjon.

(Kilde: nrk.no)

AKTIVE HAR HØYERE SMERTETERSKEL

ILLUSTRASJON: COLOURBOX

Blant mer enn 10.000 voksne personer, hadde de som var fysisk aktive høyere smertetoleranse enn de som var stillesittende. Det viser ferske forskningsresultater fra UiT Norges arktiske universitet og Tromsøundersøkelsen.

– Du må ikke være toppidrettsutøver for å ha effekt av å være aktiv. Men enhver økning i aktivitetsnivå later til å henge sammen med mindre smerte og mer smertetoleranse, sier forsker Anders Årnes fra UiT. Han står bak studien sammen med kolleger.

(Kilde: forskning.no)

 Du er aldri for gammel til å sette deg et nytt mål eller drømme en ny drøm.

C. S. Lewis

FÆRRE VELGER SYKEPLEIERSTUDIET

I fjor var det en nedgang på 23 prosent i tallet på søkere til sykepleierstudiet på landsbasis. I år er det ytterligere 12,5 prosent færre søkere enn i fjor, viser tall fra Kunnskapsdepartementet. Trenden gjenspeiler seg også for VID vitenskapelige høyskole, som har en nedgang i antall søkere til bachelorstudiene i ergoterapi, sosialt arbeid, sykepleie og vernepleie

– Vi skulle gjerne sett enda flere søkere til våre studier innen helse- og sosialfag, særlig med tanke på de store kompetansebehovene i disse sektorene framover, sier rektor Bård Mæland. Han understreker imidlertid at flere av disse utdanningene har en økning i antall søkere med VID som førsteprioritet.

I tillegg har VIDs master- og videreutdanningsprogram høyere søkertall i år enn i fjor. Med ett unntak fikk

FOTO: NICOLAS TOURENC

samtligte videreutdanninger flere søkere, og økningen til videreutdanningene har økt med 25 prosent siden i fjor.

(Kilder: khrono.no og vid.no)

« Gruppen av eldre mennesker blir større og større i Norge. Og vi lever lengre. Mange eldre må bo på sykehjem de siste årene av sitt liv. Det er ingen hemmelighet at hverdagen på sykehjem kan bli både svært tøff og sørgelig grå. Dagene bør fylles med dans og sang, for å skape gode øyeblikk for ethvert menneske. Det skal så lite til.

Vi har nettopp sett dette i praksis gjennom NRKs program «Demenskoret», der mirakler skjedde når deltakerne ble gitt mulighet til å være sammen i et kor hvor alle kunne synge. I en episode kom Bobbysocks og danset med dem, og da ble gleden enda større. Tenk om alle som bor på sykehjem i Norge kunne få muligheten til å synge og danse (...) Mer enn noen gang trenger vi metoder og verktøy som kan bringe oss sammen som mennesker, i alle aldersgrupper, for å fremme god psykisk og fysisk helse (...) Alle har ressurser i seg, alle trenger å bli sett, og alle trenger å oppleve noe gledesfylt.

(Liv Marie Leirvåg, førstelektor og fagansvarlig for videreutdanning i dans og bevegelse som helsefremmende metode, Universitetet i Sørøst-Norge, i en kronikk i forskersonen.no, 13. mai 2023)

VIL IVARETA DIAKONALE VERD

For mer enn hundre år siden startet to diakonale aktører sin historie med samme utgangspunkt: Opplæring, omsorg og stell av eldre og syke, utført med den diakonale tanken som plattform. Nå går det mot fusjon mellom stiftelsene Diakonova og Haraldsplass.

TEKST: SUSANNE WARD ÅDLANDSVIK

De to stiftelsene er blitt enige om å slå seg sammen for å styrke de tjenestene som stiftelsene har levert hver for seg. Navnet på den sammenslåtte stiftelsen vil være *Stiftelsen Diakonova Haraldsplass*.

– Denne sammenslåingen vil bli viktig for hele den ideelle sektoren. Begge stiftelsene og brukere av våre tjenester vil få nytte av at disse to stiftelsene finner sammen. Endringene i samfunnet skjer fort, og vi er nødt til å tilpasse oss på en måte som ivaretar våre grunnleggeres visjoner og diakonale verdier i en

ny tid. En fusjonert stiftelse kan i enda større grad bli en aktiv og fremtidsrettet diakonal aktør, sier administrerende direktør Johnny Thorsen i Stiftelsen Diakonova.

FELLESSKAP OG OMSORG

Begge stiftelsene er medeiere i VID vitenskapelige høyskole og Fagskolen Diakonova. Stiftelsen Diakonova eier Grefsenhjemmet sykehjem og 50 prosent av Lovisenberg Diakonale Sykehus. Haraldsplass Diakonale Stiftelse eier Haraldsplass Diakonale Sykehus og to sykehjem i Bergen, samt at

FOTO: MISJONS- OG DIAKONIAKIVET, VID

Stiftelsene Diakonova og Haraldsplass startet sin historie med samme utgangspunkt og har mange fellestrekk. Her ser vi diakonisser fra

DIER I EN NY TID

de driver Solli Distriktpsykiatriske Senter, barnevernstiltak, samtaler senter og gjestehus. Og begge stiftelsene har diakonifelleskap med viktige oppgaver som fellesskap, forbønn, veiledning og omsorg. – Fusjonen betyr på ingen måte at man vil legge ned Diakonifelleskapet, forsikrer Thorsen.

– Det handler tvert imot om å samle ressurser til økt informasjonsarbeid, flere samlingspunkter og bedre muligheter for å avsette ressurser til oppfølging av fellesskapene. Det gir mulighet også for å gi diakonifelleskapene landet rundt en base i Bergen i tillegg til det vi har etablert på Grefsenhjemmet, sier han.

STOLTE TRADISJONSBÆRERE

Diakonileder Kirsti Eide og Diakonovas Landsråd er opptatt av at Diakonifelleskapets tradisjon og historie blir videreført gjennom fusjonen.

– Fusjoner kan være både utfordrende og vanskelige å ta stilling til. Det er lett å tenke at «en vet hva en har, men ikke hva en får». I samtalene omkring en eventuell fusjon har det vært viktig for oss å vektlegge videreføring av den godt over 100-årige historien som vi er stolte bærere av. Dette er en historie som mange med sine liv har vært med å skrive, og det er en historie som opp gjennom årene har betydd mye for mange. Denne historien ønsker vi å skrive videre på, og denne tradisjonen ønsker vi å videreføre, sier hun.

Diakonilederen peker på at både samfunnet og hverdagene har forandret seg.

– Dette gjør at behovene fremstår på enkelte områder med litt andre fornavn enn før, og så må det bli ei rettesnor for oss. Det handler ikke om å kaste alt det gamle på bålet, men det handler om å kunne se og å møte det nye samfunnet og

FOTO: DIAKONOVAS ARKIV

Haraldsplass på 1950-tallet (t.v.) og elever ved Menighetssøsterhjemmet på 1960-tallet (t.h.).

FOTO: SUSANNE WARD ADLANDSVIK

– Endringene i samfunnet skjer fort, og vi er nødt til å tilpasse oss på en måte som ivaretar våre grunnleggeres visjoner og diakonale verdier i en ny tid, sier adm. direktør i Stiftelsen Diakonova, Johnny Thorsen.

FOTO: HARALDSPASS DIAKONALE STIFTELSE

– Nøden har et annet ansikt i dag enn det hadde for 100 år siden, men mennesker trenger fortsatt omsorg, pleie, oppreisning og hjelp, sier forsterkerinne ved Haraldsplass, Rollaug Beate Waaler.

FOTO: SUSANNE WARD ADLANDSVIK

–Vi har en historie som mange med sine liv har vært med å skrive, en historie som opp gjennom årene har betydd mye for mange, sier diakonileder ved Diakonifelleskapet Diakonova, Kirsti Eide.

den nye hverdagen samtidig som vi verner om det som slo ring om enkeltmennesket på en trygg og god måte.

MER SLAGKRAFTIG

Eide ser det som en stor trygghet å vite at de to stiftelsene på hver sin kant har tilnærmet likelydende formålsparagrafer, som også vil følge med inn i fusjonen.

– De to diakonifelleskapene har imidlertid ulik driftsmodell. Diakonifelleskapet Diakonova hadde i sin tid etablerte «søsterringer» spredt i hele landet. Arbeidet ble administrert fra Oslo og med – i perioder – flere ansatte og med omfattende reisevirksomhet for forsterkerinnen. Det betydde at virksomheten egentlig foregikk ute i søsterringene.

For Diakonifelleskapet Haraldsplass var det motsatt. Haraldsplass i Bergen ble møteplassen der det ble arrangert samlinger av ulike slag. Men disse to driftsmodellene er ikke uforenlige. Med to baser, en i Oslo og en i

Bergen, vil vi ha mulighet for å nå både videre og lengre, sier Kirsti Eide, og fortsetter:

– Slik Landsrådet i Diakonifelleskapet Diakonova vurderer dette, vil det være en styrke for oss å gå inn i et samarbeid med Diakonifelleskapet Haraldsplass. I mange år har vi registrert et synkende medlemstall. Nedgangen er forklarlig ut fra medlemmenes høye alder og at ny-rekruttering er vanskelig. I dag er seks søsterringer i virksomhet, men også i disse ringene gis det uttrykk for at alderen setter en stopper for aktivitet. Å være levedyktig har vært et viktig stikkord for oss. Landsrådet ser at det er behov for å samle ressurser til større enheter. Dette er i tråd med strukturendringer som skjer i samfunnet ellers. En sammenslåing av de to stiftelsene vil kunne gjøre oss mer slagkraftig og skape en større handlingsarena, tror diakonilederen.

STYRKET SAMHOLD

Rollaug Beate Waaler er forsterkerinne på Haraldsplass. Hun ser også mange fordeler med en fusjon.

– Vi får styrket diakonifelleskapene. Ikke bare i antall mennesker, men også med tanke på nedslagsfeltet.

Waaler er selv utdannet på Menighetssøsterhjemmet og håper fusjonen kan føre til at de to diakonifelleskapene blir sett på som én enhet. Allerede nå er det slik at menighetssøstre i Bergensområdet inviteres til temasamlinger i regi av Diakonifelleskapet på Haraldsplass, og Diakonovas søsterring i Bergen har det siste året lagt sine samlinger til Haraldsplass.

– Mitt håp er at vi får løftet blikket, styrket samholdet og at vi gjennom våre diakoni-oppgaver når ut til mennesker som trenger det. Nøden har et annet ansikt i dag enn det hadde for 100 år siden, men mennesker trenger fortsatt omsorg, pleie, oppreisning og hjelp. Derfor er diakoni så viktig, understreker hun.

 I Diakonifelleskapet er vi stolte bærere av en over 100 år gammel tradisjon og vi har tro på at disse verdiene kan videreføres inn i en ny tid.

BAKGRUNN FOR FUSJONEN

Etter at Høgskolen Diakonova ble en del av VID vitenskapelige høgskole i 2018, har det vært en tillitsfull dialog mellom stiftelsen Diakonova og Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Dette er samtaler som blant annet førte til enighet om å etablere Fagskolen Diakonova sammen med Haraldsplass og Diakonhjemmet. Samtalene ble tatt opp igjen med

større tyngde høsten 2022 og styrene i begge stiftelsene bestemte seg da for å arbeide for å slå stiftelsene sammen.

– Bakgrunnen for dette handler om behovet for sterkere enheter innenfor diakonal sektor, i tillegg til at stiftelsene innser at begge kan oppnå mer når vi står sammen, enn hva vi makter hver for oss. En sammenslåing er selvsagt under

forutsetning av godkjenning fra Stiftelsestilsynet, sier Thorsen.

– Når kan en slik godkjenning være på plass?

– Søknaden er inne til behandling hos Stiftelsestilsynet nå, og vi håper å få svar innen årsskiftet, sier Thorsen.

Landsrådets uttalelse om fusjonen

I tråd med Stiftelsens vedtekter, skal Diakonifelleskapets Landsråd gi uttalelser knyttet til vedtektsendringer. Etter en saklig og positiv samtale på Landsrådets møte i slutten av mars, ble rådet utfordret til å komme med et høringsnotat knyttet til vedtektsendringer og stiftelsenes intensjon om å slå seg sammen. I den forbindelse har landsrådet samlet seg bak følgende:

- Diakonifelleskapet Diakonova føler et sterkt ansvar for at Stiftelsen Diakonova kan videreføre sin over 100-årige virksomhet i en ny tid. Landsrådet ser at med de strukturendringer som skjer i samfunnet vil det være nødvendig å samle ressurser i større enheter og at en sammenslåing med Haraldsplass vil tjene vårt formål.
- Diakonifelleskapet representerer de verdier som lå til grunn for Stiftelsens etablering for mer enn 100 år siden og er svært opptatt av at Diakonovas formål videreføres. Diakonifelleskapet er stolte bærere av Diakonovas historie som vi gjerne vil ta vare på, vise fram og bringe videre. Landsrådet registrerer at stiftelsene søker løsninger hvor disse verdier ivaretas.
- En sammenslåing med Haraldsplass åpner for nye muligheter mellom de to diakonifelleskapene, og Landsrådet vil arbeide videre med hvordan vi kan utvikle noe sammen, både organisatorisk og med felles aktiviteter.
- Landsrådet for Diakonifelleskapet Diakonova ser at Stiftelsen Diakonova som en liten stiftelse vil ha større og bedre muligheter til å realisere sine vedtektsfestede målsettinger dersom Stiftelsen søker samarbeid eller fusjon med stiftelser med tilnærmet

Diakonifelleskapets Landsråd behandlet fusjonssaken på sitt møte i Bergen i slutten av mars. Fra venstre Åse Snøtun (som også er styremedlem i Stiftelsens styre), Berit Lindøe, diakonileder Kirsti Eide, Arny Danielsen, Aashild Holmefjord og Brit Karin Kvam. (Foto: Johnny Thorsen)

likelydende vedtekter. Haraldsplass og Diakonova har de samme historiske røtter og har den samme kirkelige diakonale forankringen.

- Det forventes at Diakonifelleskapet gis nødvendige økonomiske rammer for videre drift og virksomhet hvor det tas høyde for en gitt lønnet stillingshjemmel. Landsrådet for Diakonifelleskapet uttrykker støtte til tanken om sammenslåing av Stiftelsene Diakonova og Haraldsplass, og
- ber om at det arbeidet som er startet videreføres. Landsrådet har gitt innspill i prosessen med utvikling av vedtekter og støtter de formuleringer som nå foreligger.
- ser at en sammenslåing vil øke stiftelsen Diakonovas evne til å videreføre sine vedtektsfestede mandat, og at forslag til nye vedtekter er dekkende for de opprinnelige mandat, men i en ny og relevant språkdrakt.

En sammenslåing av de to stiftelsene vil kunne gjøre oss mer slagkraftig og skape en større handlingsarena.

– De som jobber på Grefsenhjemmet er fantastiske mennesker, sier fagsjef Ingrid Blokhuis.

Mennesket i fokus på Grefsenhjemmet

På Grefsenhjemmet står nestekjærlighet i sentrum. Det betyr mye for fagsjef Ingrid Blokhuis, som har ansvar for at kvaliteten på tjenestene blir så god som mulig.

TEKST/FOTO: SUSANNE WARD
ÅDLANDSVIK

Ingrid Blokhuis er oppvokst i USA, med besteforeldre som utvandret fra Sverige. Hun er utdannet sykepleier fra Cincinnati, Ohio, og har bodd i Norge i 25 år. Moren hennes var også sykepleier, og på kontoret henger den gamle uniformen til moren, ikke helt ulik en Menighetssøsterdrakt fra 1960-tallet.

– Her har jeg også min mors hovedoppgave fra 1963, forteller

hun, og henter en stor konvolutt fra bokhyllen. Hun tar ut en bunke med tynne ark som er stiftet sammen øverst i hjørnet.

– Oppgaven handler om likheter og ulikheter mellom utøvelse av sykepleie i USA og Norge. Lite visste min mor den gang at hun skulle få en datter som endte opp med å jobbe i det norske helsevesenet, smiler hun.

SE MENNESKET

Før hun kom til Grefsenhjemmet, jobbet Ingrid Blokhus i 10 år på Ryen/Søndre Oslo DPS. Hun jobbet med mennesker med schizofreni og affektive lidelser.

– Psykiatri er et fascinerende felt. Når du jobber med mennesker som lider av psykiske sykdommer, handler jobben om å se personen foran sykdommen. Du må alltid relatere til mennesket som står overfor deg. Det samme gjelder innen eldreomsorg, sier hun.

– Den fysiske kroppen ser annerledes ut enn opplevelsen du har innvendig. Som 80-åring har du vært 20, 30 og 40 år – og den personen er du fortsatt inni deg, sier hun, og legger til at kvalitetsarbeid handler om å ha mennesket i fokus.

– Kvalitetssystemet vi jobber etter skal frigjøre oss til å jobbe med mennesker. Selve systemet er forutsigbart, noe som gjør at vi kan jobbe med uforutsigbare hendelser der og da og vite at vi kan stole på systemet rundt, sier Blokhus.

TILLIT TIL HVERANDRE

Kvalitetsarbeid i sykehjem skal sikre at eldre og pleietrengende mennesker får den best mulige omsorgen og behandlingen. Fagsjefen har blant annet ansvar for implementering av effektive systemer, prosedyrer og praksis som fremmer sikkerhet, trivsel og verdighet for beboerne.

– Da jeg begynte på Grefsenhjemmet for 12 år siden var det som kvalitetskoordinator, med ansvar for sikring av prosesser tilknyttet samsvar mellom krav, prosedyre og praksis. Rollen ble senere utvidet med blant annet ansvar for undervisningstilbudet. Kvalitet som metode har vært kjennetegnet til mitt arbeid med kvalitet. Dette innebærer at også ansatte bruker en metodisk tilnærming i sitt arbeid. Dette, og den gode dialogen med ansatte og ledere gjør at praksis stadig

forbedres – og kan etterprøves. Vi deltar aktivt i prosjekter tilknyttet anvendelse av forskning rettet mot både beboeres og ansattes helse og sikkerhet.

Siden januar 2019 har Blokhus hatt et kvalitet- og fagteam på fire sykepleiere som har fått opplæring i å gjøre internkontroller og internrevisjoner. De jobber også klinisk, noe som gir størst ringvirkninger.

– *Hva liker du best med jobben din?*

– Jeg liker å prate med og bli kjent med mennesker. Gjennom kommunikasjon får vi tillit til hverandre. Vi på Grefsenhjemmet kommer fra Norge og hele verden. Vi kan være nokså ulike, men er sammen om å gi beboerne en best mulig tilværelse. Vi har ansatte fra 35-40 ulike nasjoner. Disse har ressurser og kunnskap som er berikende for miljøet. De utøver en pleie og omsorg som preges av et genuint møte mellom mennesker. Det er akkurat disse relasjonene som blir veiledende for hvordan sykehjemmets ledelse planlegger fokus på strategi og tiltak. Vi opplever gang på gang at de som jobber her er fantastiske mennesker, og ledelsen bidrar til at folk får lov til å være seg selv. Det er en stor ressurs.

NESTEKJÆRLIGHET

Blokhus påpeker at kvalitetsarbeid kan sammenlignes med forbedringsarbeid på den måten at man aldri kommer i mål.

– Slik er det også innen psykiatrien. Målet er ikke å oppnå et bestemt resultat, det er selve prosessen som er viktig. Det handler om involvering. Om å møte et annet menneske, samarbeide, være nysgjerrig og stille spørsmål. Det handler også om å innse at man må ta ansvar for sin egen utvikling. En må lære å håndtere utfordringer og tåle at det kanskje ikke finnes et svar.

– **Jeg liker å lage skisser og tegninger som synliggjør deler av kvalitetsarbeidet, forteller Ingrid Blokhus.**

På Grefsenhjemmet kan ansatte, beboere og pårørende sende inn avviksmeldinger og forbedringsforslag. Dette er også en del av kvalitetsarbeidet.

– Ved hjelp av sin primærkontakt i avdeling sendte en beboer på 92 år inn et ønske om å dyrke poteter. Da fikk vi nabogutter til å bruke en «Operasjon Dagsverk»-dag og «trivselsdager» til å snekre potetkasser, kjøpe inn jord og kjøpe settepoteter fra Geitmyra hagelag, i samarbeid med beboeren. Han fant ut at det var gode solforhold bak kantinen, og fikk satt ut kassene der, forteller Blokhus.

– Dette er fem år siden. I dag dyrker beboeren fortsatt poteter, og serverer potetmåltid i regi av Grefsenhjemmets herreklubb hver høst.

Blokhus opplever at jobben gir henne mulighet til å være kreativ og jobbe etter en diakonal intensjon.

– Det betyr mye for meg at nestekjærlighet står i sentrum. Nestekjærlighet beskriver den diakonale intensjonen, en intensjon som preger miljøet på Grefsenhjemmet. At nestekjærlighet blir til handling gir stadig nye krefter, avslutter hun.

« Vi har ansatte fra 35-40 ulike nasjoner. Disse har ressurser og kunnskap som er berikende for miljøet.

Krisetjeneste åpner arkivet for forskning

I snart femti år har fortvilte nordmenn tatt kontakt med krisetjenesten Kirkens SOS. Nå åpner VID arkivet for forskere.

TEKST/FOTO: KJERSTI BUSTERUD, VID VITENSKAPELIGE HØGSKOLE

Arkivleder ved Misjons- og diakoniarkivet ved VID, Silje Dragsund Aase, med en liten del av Kirkens SOS sitt mangfoldige arkiv.

Kirkens SOS lagrer ikke personopplysninger om brukere, men har helt siden starten i 1974 loggført alle henvendelser kategorisert etter blant annet alder, kjønn og tematikk. Det gir en unik inngang for dem som vil forske på nordmenns psykiske helse, mener arkivleder ved Misjons- og diakoniarkivet ved

VID vitenskapelige høgskole, Silje Dragsund Aase.

Bare i fjor mottok Kirkens SOS over 300 000 henvendelser på telefon, chat eller melding, og klarte å besvare 168 000 av dem.

– Kirkens SOS har fulgt nordmenns mentale helse gjennom femti år. Døgnet rundt har vi mottatt anonyme samtaler fra mennesker

som forteller om sine hverdagsliv, og om hva som til tider gjør livet vanskelig å leve, sier generalsekretær i Kirkens SOS, Lasse Heimdal.

Nå har VID fått støtte fra Arkivverket til å gjøre krisetjenestens arkiv tilgjengelig på Digitalarkivet. Her vil forskere og andre interesserte kunne søke opp arkivdokumenter i digital form.

KAN GI KUNNSKAP OM SELVMORD

Kirkens SOS ble opprettet av Kirkens Bymisjon i 1974, og har helt siden starten hatt frivillige medarbeidere som har svart på henvendelser døgnet rundt. Med sin lange historikk, speiler Kirkens SOS også deler av norgeshistorien.

– Våre arkiver forteller en viktig historie om hvordan deler av befolkningen har hatt det – fra den kalde krigen, gjennom velstandsveksten i oljealderen – og fram til i dag, påpeker Heimdal.

Dragsund Aase mener arkivet kan gi nyttig kunnskap innenfor et viktig område.

– Psykiske lidelser er et stort samfunnsproblem. Arkivet kan blant annet bidra til mer kunnskap om hvorfor nordmenn gjennom ulike tiår har vurdert selvmord, påpeker hun.

Kirkens SOS har et uttalt mål om å forebygge selvmord, og alle som tar kontakt spørres om eventuelle selvmordstanker.

VIL BIDRA TIL BEDRE INNSYNSLØSNINGER

Kirkens SOS er identifisert som bevaringsverdig aktør i Arkivverkets bevaringsplan. Misjons- og diakoniarkivet ved VID har fått 550 000 kroner i utviklingsmidler fra Arkivverket for å gjøre materialet til Kirkens SOS tilgjengelig.

Første steg blir å samle inn arkivene til de elleve lokale SOS-sentrene. Arkivet består i dag av både digitalt materiale og papir.

– De delene av materialet vi tenker kan være interessant for forskning, skal publiseres på Digitalarkivet. Samtidig skal vi bidra til å sikre at det digitale arkivet blir best mulig tilrettelagt for forskere på feltet. VIDs forskningsmiljø på psykisk helse skal hjelpe oss med å

MISJONS- OG DIAKONIARKIVET

Misjons- og diakoniarkivet er nasjonal bevaringsinstitusjon for misjon og diakoni, kristne kirker og organisasjoner.

Arkivet legger til rette for allmenn historiefremføring, men har gjennom sin forankring i VID vitenskapelige høyskole også tett samarbeid med forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Arkivets historie går tilbake til etableringen av Det Norske Misjonsselskap i 1842.

Arkivet ivaretar også Diakonovas historiske arkiver.

KIRKENS SOS

Kirkens SOS er landets største døgnapne krisetjeneste, og mottok i fjor rundt 300 000 henvendelser på telefon, chat eller melding.

Det er elleve SOS-sentre rundt om i Norge, i tillegg til Landssekretariatet i Oslo.

Totalt har Kirkens SOS nærmere 1300 frivillige medarbeidere.

Kirkens SOS ble opprettet av Kirkens Bymisjon i 1974.

« Våre arkiver forteller en viktig historie om hvordan deler av befolkningen har hatt det – fra den kalde krigen, gjennom velstandsveksten i oljealderen – og fram til i dag.

Lasse Heimdal, generalsekretær i Kirkens SOS

Landsmøte og inspirasjons

Diakonifellesskapet
Diakonova ønsker
velkommen til landsmøte og
inspirasjonshelg på
Strand leirsted og gjestehus i
Sandefjord
22.–24. september 2023.

Hovedtaler er
Inger Lise Skauge.

Om du kommer med fly, buss
eller tog til Sandefjord vil det
bli lagt til rette for transport
til og fra leirstedet for deg.
Dette gir du evt. beskjed om
ved påmelding
(se påmeldingsslipp side 17).

Vi ser frem til en samling hvor
inspirasjon og fellesskap står
i fokus.

**Varmt velkommen til
Sandefjord!**

PROGRAM

FREDAG 22.09

13.00–15.30	Registrering Fortløpende lunsj
16.00	Åpningsmøte
18.30	Kveldsmat
19.30	Samling (Inger Lise Skauge)
21.30	Kveldskaffe

LØRDAG 23.09

09.00:	Frokost
10.00:	Samling v/ Inger Lise Skauge
12.00:	Valg
13.00:	Lunsj
14.30:	Kaffe
15.00	Stiftelsen Diakonova Diakonifellesskapet
18.00:	Festmiddag med program
21.00:	Kveldskaffe

SØNDAG 24.09

09.00: Frokost
 11.00: Gudstjeneste m/ nattverd
 13.00: Middag /avreise

Taler på Landsmøtet

Det er alltid spennende: Hvem kommer som taler på Diakonifellesskapets landsmøte/ inspirasjonssamling i år? Vi kan ikke si at det er knyttet spenning til hvem som kommer denne gangen, for det har vi faktisk visst siden forrige samling i Sandefjord, men det er knyttet spenning og forventning til det vi skal få høre av Inger Lise. Da vi for to år siden fikk lytte til Inger Lise Skauge, hennes beretninger om bibelske kvinner – både fra det gamle og det nye testamentet – fenet det oss sterkt, og det kom henvendelser fra flere: «Kan ikke Inger Lise komme en gang til?» Inger Lise hadde nesten ikke rukket å stanse bilmotoren sin etter å ha kjørt hjem fra Strand leirsted høsten 2021 før mobilen ringte med spørsmål om hun kunne komme tilbake på inspirasjonssamlingen om to år. «Ja, om jeg lever og har helsa», var Inger Lises prompte svar.

FOTO: PRIVAT

Inger Lise Skauge taler på Diakonifellesskapets landsmøte/inspirasjonssamling for tredje gang.

Inger Lise har alltid levd med sang og musikk tett på livet. Som ung var hun en viktig brikke i sanggruppen «Dametrioen fra Ski». Trioen reiste land og strand med sangen og musikken. Men dette var ikke nok: Hun og mannen, sammen med trekkspillet, planla etter hvert lange og mange sangturneer som de gjennomførte.

Inger Lise har engasjert seg i enda mer sang og musikk. I dag synger hun i sangkoret «Gla'sang» og hun er med i Dissimilis-koret «Gledesspredere», et kor hvor kormedlemmene har tilrettelagte behov, men et kor som viser skikkelig sangglede, og som gjør nettopp hva det nevner: Er gledesspredere!

Og som om dette ikke er nok: I tillegg til spesialpedagogstillingen sin i Halden kommune, er Inger Lise også forfatter. Hun har skrevet bøker til bruk i undervisning av barn og unge med minoritetsbakgrunn. Det siste tilskuddet til forfatterskapet hennes, er «Jenter i Bibelen», en bok godt egnet for barn i alderen 6–10 år.

Valgkandidater til Landsrådet

GJERTRUD GÅSVATN, RINDAL

Utdannet ved Menighetssøsterhjemmet, kull 110, for øvrig det siste kullet med elevstatus. Da barna var små, var jeg litt engasjert i organisasjonsarbeid, men har i mange år prioritert andre aktiviteter. Når jeg nå ble spurt om å stille til valg til nytt landsråd, trengte jeg ikke lang betenkningstid. Jeg er snart pensjonist og kan prioritere annerledes. Den diakonale tanken ligger mitt hjerte nært. I dagens materialistiske, egosentriske og urolige samfunn har diakonien en svært viktig funksjon, ja, viktigere enn noen gang. Som troende sykepleiere er vi Guds hender og utøvende kraft. Personlig vil jeg trekke fram begrepene forbønn, kjærlighet, sjelesorg, håp, vitnesbyrd og tro. Landsrådet kan være med å legge til rette for at diakoni fremdeles kan stå på dagsorden som et fyrlys og som en motvekt til den utviklingen vi ser i dagens samfunn.

ÅSE SNØTUN, LUSTER

Utdannet ved Menighetssøsterhjemmet, kull 99. Har alltid vært aktiv i misjon og menighet og var misjonær for NMS i Brasil i 18 år. Deretter var jeg forstanderinne på Menighetssøsterhjemmet frem til jeg ble pensjonist, litt avbrutt av teologiske studier. Da jeg etter hvert ble pensjonist, flyttet jeg tilbake til Vestlandet hvor jeg fremdeles er aktivt med i organisasjonsarbeid. Sitter i NMS sitt regionutvalg og regionstyre. Er også med i menighetsrådet. Ved behov har jeg vært prestevikar. Som pensjonist tenker jeg mest på diakoni i nærmiljøet, som det å bidra til fellesskap og at mine medmennesker kan ha meningsfulle liv og dager, også når kreftene minker. Det er også viktig for meg at Diakonova som institusjon må finne gode veier for å videreføre de kristne grunnverdiene som vi fikk med oss, inn i en ny tid. Har vært styremedlem i Stiftelsen Diakonova siden 2022.

ARNY DANIELSEN, KRISTIANSAND

Utdannet som sykepleier ved Menighetssøsterhjemmet, kull 98. Har sittet to perioder i Landsrådet tidligere. Jeg har spesialutdanning i aldring og eldreomsorg som jeg tok på Lovisenberg. Fordypet meg der i palliasjon for eldre og omsorg ved livets slutt. Dette ble veldig nyttig for meg i mitt arbeid på Stener Heyerdal omsorgssenter. Jeg ble pensjonist i 2016. Siden da har frivillighetsarbeidet hatt stor plass hos meg. Jeg er også aktiv i Vågsbygd menighet og er opptatt av det diakonale arbeidet der. Jeg ønsker å kunne bidra med tanker fra diakonifellesskapet inn i menigheten. Jeg har sittet en periode i Landsrådet nå, med mange spennende saker. Blant annet har det vært viktig for oss å finne veien fram til et blomstrende diakonifellesskap. Nå er det spennende med tanke på en mulig fusjon mellom Stiftelsen Diakonova og Stiftelsen Haraldsplass. Viktig at styrene er seg sitt ansvar bevisst med tanke på å utvikle stiftelsene i takt med tiden vi lever i, men også at visjoner, verdier og formål blir ivaretatt. Jeg synes det vil være spennende å være med i prosessen videre, og velger derfor å stille til valg i landsrådet for Diakonifellesskapet for en ny periode.

BERGLJOT SNØTUN, LUSTER

Utdannet ved Menighetssøsterhjemmet, kull 100. Husflidsarbeid har preget store deler av livet mitt, mest lokalt, men også på fylkesbasis. Mye av den yrkesaktive tiden min har jeg brukt i hjemmesykepleien, men har også arbeidet som operasjonssykepleier og med operasjonssykepleie og gerontologi som spesialfag. Har alltid vært engasjert i organisasjonsarbeid, hvor søndagsskole, trosopplæring og diakoni har vært viktige elementer for meg. Diakoniarbeidet må også favne barn og unge som lever med sosiale utfordringer tett inn på livet; barn og unge som lever i splittede og gjerne alkoholisererte hjem. Daglig hører vi om disse. Spørsmålet mitt blir ofte: Ser diakonien dem?

INGER ELISE SLETTEVOLL AARMO, SARPSBORG (stiller kun til varamedlemsvalg)

Utdannet ved Menighetssøsterhjemmet, kull 114. Har deretter ett år ved Diakonihøyskolen og videreutdanning i eldreomsorg (ved Lovisenberg). Har jobbet de fleste årene i eldre- og demensomsorgen i Sarpsborg kommune, de siste årene som leder. Gikk av med pensjon i 2022. Har vært engasjert i misjons- og menighetsliv. Er nå styreleder for Hasle Menighetssenter og Barnehage. Jeg er aktiv i Sarpsborg og Fredrikstad søsterring samtidig som jeg er opptatt av være med å løse de diakonale oppgavene vi møter i vår hverdag – det være seg i nærmiljøet og også globale utfordringer.

Påmelding til inspirasjonshelg/Landsmøte

Navn:

Adresse:

Kull: Tlf. nr.:

Kommer til Sandefjord:dag Kl.:

Jeg ønsker å bli hentet på stasjonen i Sandefjord: ☐

Jeg ønsker å delta på hele samlingen: ☐

Jeg ønsker/må ha enerom: ☐

Kan evt. dele rom med:

Spesiell diett/allergier:

Jeg ønsker følgende overnattingsstandard (kryss av): Kost og losji

Enkeltrom kr. 2000,- ☐

Dobbeltrom kr. 1700,- ☐

Hytte kr. 1500,- ☐

Håndklær og oppredd seng er inkludert i prisen.

Det er mulig å kjøpe enkeltmåltider.

I tillegg til disse prisene vil det bli beregnet

stevneavgift på kr. 1000,-

Stevneavgift, kost og losji betales ved innkvartering.

(Leirstedet har bankterminal)

Påmelding sendes til:

Kirsti Eide

Singsåsmoen 6

7387 Singsås

Tlf./SMS: 481 88 886

E-post: kirsti.eide@diakonova.no

Påmeldingsfrist: 15. august

FOR 60 ÅR SIDEN

«Et viktig ledd i arbeidet med å innarbeide diakonien som en menighetens livsfunksjon er opplysningsarbeidet. Diakonirådet vi derfor ta sikte på en vidtgående informasjonstjeneste i 1963. Avisene vil bli tilstillet diakonalt stoff hele året igjennom, likeså menighetsbladene. Det vil bli reportasjer, intervjuer og artikler om diakonale emner. En vil på denne måten forsøke å vise hva som utføres av diakonal virksomhet og samtidig vise behovene for utvidet tjeneste. Kringkasting og fjernsyn vil bli tatt i bruk til samme formål»

Jakob Sannerud, Diakonirådet, i Menighetssøstrenes blad nr. 3, 1963

FIRE NYE ÅR SOM VID-REKTOR

Rektor ved VID vitenskapelige høyskole, Bård Mæland har fått sitt åremål forlenget og fortsetter som rektor en ny periode, fra 1.1.2023 til 31.12.2027.

Mæland har vært prorektor for forskning ved VID, og ble konstituert som rektor etter at Ingunn Moser ble administrerende direktør/forstander ved Diakonhjemmet i 2019. Tidligere har Mæland vært rektor på Misjonshøgskolen, hvor han også har vært professor siden 2005.

Selv er Bård Mæland klar for fire nye år som rektor.

– Jeg takker for styrets tillit, og er svært motivert for en ny periode som rektor ved VID. Jeg tror på et frodig mangfold i utdanningssektoren, og ser frem til å fortsette arbeidet med å sikre VID en plass i universitetslandskapet. Å bidra til at VID får en enda tydeligere stemme i den offentlige debatten blir viktig for meg fremover. VIDs fagområder svarer godt til de samfunnsbehovene vi opplever innen helse, omsorg og velferd, hvor vi er særlig opptatt av å bekjempe sosial ulikhet, som

er voksende både nasjonalt og internasjonalt. Som en diakonalt forankret høyskole er dette områder hvor VID kan og skal spille en sentral rolle. Jeg vil også rette en stor takk til ledergruppen, alle medarbeidere og studentene på VID som på ulike vis bidrar til VIDs faglige utvikling og som gjør VID til et godt sted å være, sier Mæland.

FOTO: NICOLAS TOURENC

STØTTE TIL DIAKONI-KONFERANSE

I månedsskiftet mai/juni arrangerte VID vitenskapelige høyskole en internasjonal diakonikonferanse i Oslo sammen med nettverket ReDI (Research in Diakonia and Christian Social Practice).

Det er niende gang en slik konferanse arrangeres, og forskere og praktikere innenfor diakonifeltet fra hele verden deltok. Forrige gang ble konferansen arrangert digitalt pga. pandemien.

Stiftelsen Diakonova har støttet konferansen økonomisk ved å subsidiere reise for en deltaker fra et land i Sør.

– Det er viktig for oss med en bred representasjon, men deltakere fra land i Sør har ikke samme betalingsevne som deltakere fra andre deler av verden, derfor er vi svært glad for at vi kan tilby reisestøtte, sier førstelektor Kari Jordheim ved VID. Hun er takknemlig for støtten fra stiftelsen Diakonova og de andre eierstiftelsene som har bidratt.

Jubileumsseminar for Kari Martinsen

I slutten av april ble det arrangert seminar ved VID Bergen for å feire professor Kari Martinsens forfatterskap og lange virke - og at hun rundet 80 år i januar.

Kari Martinsen er professor emerita ved VID vitenskapelige høyskole og en av VIDs mest anerkjente fagpersoner på sitt felt. Hun er både sykepleier og magister i filosofi, og er særlig kjent for sine perspektiver på omsorg.

Martinsen er blitt utnevnt til ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden for sin innsats innen sykepleie.

Torsdag 27. april var rundt 130 personer samlet i Kari Martinsens auditorium for å markere hennes 80-årsdag. Arrangementet ble også strømmet til interesserte deltagere både i Norge og Danmark.

INNLEDET MED ASTRID LINDGREN

Konferansen ble innledet med referanse til en av Martinsens nyere tekster i antologien «Fenomenologi - Å leve, samtale og skrive ut mot det gåtefulle i tilværelsen», utgitt ved Fagbokforlaget i 2022.

I kapittelet «Den forunderlige fantasien» skriver Martinsen om sitt møte med Malin i Astrid Lindgrens fortelling «Suser min lind, synger min nattergal», lest i dialog med den danske filosofen, teologen og presten Knud Ejler Løgstrups tekster.

Martinsen belyser barnets fantasifulle håp og stiller spørsmålet: Hva kan barnet lære den voksne?

«Malin ble en fantasibærer for de utstøtte og fattige menneskene. Hun åpnet for den livgivende fantasiens mange og ulike lyssetninger i rommet. (...) Hun pekte mot en

FOTO: GER JOHANNESSEN

Kari Martinsen omkranset av innleggsholderne under jubileumsseminaret. Fra venstre: Oddvar Førland, Sine Maria Herholt-Lomholt, Bengt Eirik Karlsson, Charlotte Delmar, Kari Martinsen, Nelli Sørensen, Karin Anna Petersen, Randi Sviland og Kari Vevatne.

livslengsel, et håp, ja, mot at det utenkelige kan skje. Det var som å komme hjem, der den livgivende fantasiens forestillinger kunne hente næring fra det alt liv lenges mot, å bli ivaretatt, å finne hjem til en kjærlig verden», skriver hun i boka.

INNLEGG FRA ÅTTE FAGPERSONER

Åtte fagpersoner var invitert til å dele sine tanker – både om Martinsens tekster og om samarbeidet med henne.

Martinsen skriver om relasjoner, livsytringer, tillit, tid og rom. Hennes samfunnskritiske tilnærming har grunnlag i etikken, naturen som vårt opphav og våre omgivelser. Innleggene knyttet an til filosofer, teologer og tenkere som Martinsen bygger på og er i dialog med. Dette møtte vi igjen i innleggene til de åtte bidragsyterne som deltok:

- Prof. Charlotte Delmar, Århus Universitet: A Walk down Memory Lane – gode erindringer fra troldmandens læring

- Prof. Bengt Erik Karlsson, USN: Ingen helse uten psykisk helse – ingen psykisk helse uten menneskerettigheter
- Lektor emerita Kari Vevatne, UiS: Eldreomsorgens etikk. Noen betraktninger knyttet til Søren Kierkegaard
- Prof. Emerita Karin Anna Petersen, Uppsala Universitet og UiB: Når fenomenologien møter praxeologien
- Prof. Oddvar Førland, HVL: Opphav og omgivelse i et velferdsstatsperspektiv
- Førsteamanuensis Randi Sviland, HVL: Å ta imot og å åpne rom
- Førsteamanuensis Sine Maria Herholdt-Lomholdt, Nord Universitet: Om langsomhet og lysninger
- Lektor emerita Nelli Øvre Sørensen: Har du husket at samtale med dit tre i dag?

(Kilde: vid.no)

LA OSS TAKKE OG BE

Takk for alt det gode som har vokst fram gjennom arbeidet i de to stiftelsene Diakonova og Haraldsplass. Takk for alle som trofast har tjent deg og sin neste gjennom et langt liv. Vi ber om at du gir visdom i fusjonsprosessen og skaper ny vekst – til velsignelse, legedom, trøst og håp for mennesker som trenger det.

Takk for de ansatte ved Grefsenhjemmet og den viktige jobben de gjør. La beboerne fortsette å oppleve at det er et godt sted å bo.

Vi ber for Landsmøtet i september. Vær med i planleggingen, og la det bli en samling preget av godt fellesskap, glede og fornyet inspirasjon.

VI GRATULERER

98 år

14.08 **Borgny Salvesen**, Vennesla
21.09 **Reidun Norma Valle**, Brekstad

96 år

26.12 **Oddrun Flaten**, Førde

95 år

29.09 **Anna Kvam**, Oslo

94 år

05.08 **Marta Skuland**, Holum
19.11 **Gudrun Skåthun**, Fusa
19.12 **Nora Sævareid**, Harestua

93 år

10.12 **Björg Vågenes**, Manger

92 år

06.08 **Ellen Sky**, Oslo
28.08 **Ebba Johansen**, Tomasjord
19.09 **Kari Holden Høiby**, Grinder
22.10 **Møyfrid Eiterå**, Storforshei
03.11 **Aase Berg**, Knapper
23.12 **Solveig Norli**, Oslo

91 år

18.08 **Anny Gerd Marki**, Vadsø
25.09 **Olga Kristine Kjenes**, Oslo
06.11 **Ragnhild Kristine Hammer**, Rykkinn
20.11 **Eva Magdalena Gangås**, Melhus

90 år

08.08 **Else May Syrstad**, Kristiansand
01.12 **Valborg Strandvåg Gulbrandsen**, Voss

85 år

14.07 **Gerd Sissel Knibe**, Øyslebø
19.07 **Kari Seierstad**, Enebakk
27.08 **Berit Aaberg Holten**, Fredrikstad
07.09 **Kari Søberg**, Vestby
15.10 **Ingebjørg Torsdalen**, Kvitseid
16.10 **Kirsten Aarsland**, Bryne
28.10 **Målfrid Sortland**, Sola
26.11 **Brit Elise Boverud**, Arendal

80 år

13.07 **Ingebjørg Austrud**, Mandal
12.09 **Marit Aspholt**, Salhus
26.12 **Sonja Håland**, Kristiansand

75 år

07.08 **Magnhild Gulbrandsøy**, Bergen
09.10 **Ninni Eline Berge**, Søreidgrend
08.11 **Haldis Øien**, Drammen
22.11 **Henny Thuen Rasmussen**, Båstad
20.12 **Marianne Johnsen**, Oslo

70 år

10.09 **Kari Glavin**, Rasta
14.11 **Inger Holm Nilsen**, Sokna
15.12 **Solveig-Elisabeth Guthe**, Drammen

60 år

24.08 **Astri Olga Tretterud**, Larvik

Astrid Skålevik (f. Fossdal)

29. desember 1923 – 7. mars 2023

Astrid Skålevik ble gravlagt fra Søreide kirke til Øvsttun Gravplass 17.03.23. Hvis Astrid hadde fått leve ut dette året, ville hun ha blitt 100 år. Men hun hadde hatt et langt, godt og innholdsrikt liv, og var klar til å flytte.

Astrid var født på Osterøy i Vestland fylke, som den ene av et tvillingpar. Astrid og tvillingsøsteren Inger var sterkt knyttet til hverandre som barn og som voksne. Derfor ble også sorgen stor da Inger døde for en god del år siden.

I 20-årsalderen begynte de to søstrene på Menighetssøsterhjemets sykepleierskole, i kull 52. Og etter endt utdannelse, reiste begge tilbake til Osterøy og begynte som hjemmesykepleiere i Haus kommune. De delte distriktet mellom seg. Etter noen år i Haus, ble Astrid ansatt som avdelingssykepleier ved Neevengå sykehus i Bergen. Veien videre gikk til Bergen Indremisjons aldershjem. Hun hadde ledende stillinger på begge steder. Og hun fikk de beste skussmål. Men Astrid ville utvide sine kunnskaper, så i løpet av disse årene hadde hun et studieopphold i England. Etter hvert økte utfartstrangen hos begge søstrene. Og veien gikk til Chicago. Inger ble boende i den amerikanske storbyen i 14 år, mens Astrid hadde to opphold der.

Tilbake i Bergen ble hun ansatt som styrer ved Bergen Indremisjons gamle hjem fra 1964–1967. Astrid var en dyktig sykepleier og administrator. Hun var lett å få kontakt med og viste omsorg både for pasienter og de ansatte. Rask i handling og kvikke replikker kjennetegnet henne. På denne tiden møtte hun sin kjære Alfred. De giftet i 1967, og det var stor stas da Aase kom til verden. Den gangen var det vanlig å være hjemme, ofte i flere år, når en giftet seg og fikk barn. Slik også med Astrid. Men

etter noen år ønsket hun seg tilbake i jobb og ble ansatt i akutt-mottaket ved Haukeland Sykehus. Det sier noe om hennes pågangsmot. Her trivdes hun godt og ble værende til hun gikk av med pensjon.

Men hun hadde mer energi, så hun tok ekstravakter når sykehuset trengte det. Astrid var fast i sin gudstro. Hun hørte til i Søreide menighet og ekteparet var trofaste kirkegjengere som også deltok i menighetens frivillige arbeid. Det var stor stas da Astrid og Alfred ble besteforeldre, etter hvert til tre. Hun elsket barnebarna og det var gjensidig.

Astrid var med oss på møtene i Søsterringen så lenge hun var i stand til det. I mange år gikk møtene på rundgang blant medlemmene. Og Astrid tok også imot oss i hjemmet sitt med åpne armer. Hun var alltid interessert i å høre nytt fra «hjemmet».

I pensjonisttiden

reiste ekteparet en del. De elsket å være på Hermon Høyfjellssenter. Der fant de styrke for kropp og sjel. Etter at Alfred døde for om lag 14 år siden, ble det ensomt, og hun fikk flytte inn på Indremisjonshjemmet i Bergen, hvor hun bodde i syv år. De siste tre årene hun levde, bodde hun på Søreide sykehjem. Hun fikk etter hvert en demenssykdom. Men datteren forteller at hun fant seg til rette, var trygg, og hadde det godt på sykehjemmet. Jeg tror at Astrid har vært til trøst og hjelp for mange mennesker som har vært i sårbare situasjoner i livet. Vi takker for at vi fikk bli kjent med Astrid og vi lyser fred over hennes gode minne.

PÅ VEGNE AV BERGEN SØSTERRING
MARTHA HAGA

Karin Salkjelsvik

29. juni 1933 – april 2023

Karin Salkjelsvik vokste opp på Sunnmøre, men kom tidlig til Oslo. Først tok hun fatt på Menighetssøsterhjemets sykepleierskole, før hun etter noen år i arbeid som sykepleier tok sikte på å bli sykepleielærer. Neste steg ble derfor Norges Høyere Sykepleierskole.

Da Karin i 1970 kom tilbake til Menighetssøsterhjemmet, var det som rektor ved skolen. Hun hadde da tatt videreutdanning innen både pedagogikk, ledelse og psykiatri.

Noen går stillere i dørene enn andre. Karin hørte med til den gruppen som gikk stille og som ikke «slamret med dørene». Dette betydde på ingen måte at hun var uten meningers mot. Det Karin hadde tro på, det kjempet hun for og det sto hun for.

Med sin unike måte å være på, kjente elevene at Karin brydde seg og at hun evnet å se enkeltmennesket – og den enkelte eleven. Mange var de elevene som i stillhet smøg seg inn den halvåpne kontordøra hennes, gjerne en sein ettermiddag, og som ble møtt med vennlige ord: «Kom inn, jeg har tid for deg». Og Karin var kreativ. Hun foreslo gjerne aktiviteter som gjorde sitt til at elever som ikke helt hadde funnet seg til rette i miljøet, det være seg på internatet, på kullet eller i undervisningsrommet, etter hvert kunne begynne å trives.

Da Høyskolen markerte sitt 100-årsjubileum i 2016, ble blant andre tidligere rektorer spurt om hva de husket best fra tiden på Menighetssøsterhjemmet/Høyskolen Diakonova. Til bladet sa Karin Salkjelsvik følgende: «Det var alltid et høydepunkt å kunne ønske nye elever/studenter velkommen til skolen. De første årene hadde vi internat. Elevene bodde i samme bygg som undervisningen fant sted. Det opplevdes som et stort ansvar å legge forholdene til rette for et godt sted å bo og et trygt og godt studiemiljø for elevene.

Et annet høydepunkt var når et kull hadde avsluttet sin utdanning og vi kunne sende de nye sykepleierne ut i tjeneste, det være seg i institusjon, i menighet/hjemmesykepleiedistrikt eller i misjonens tjeneste. Det var en stor opplevelse når vi etter avslutningsfesten med utdeling av eksamensvitnemål kunne avslutte dagen i Fagerborg kirke med innvielse og velsignelse. Mange

var takknemlige for den styrken som dette ga dem når de nå skulle starte i det yrket de var utdannet til.

Det har aldri vært et mål i seg selv for Menighetssøsterhjemmet å bli store. Spørsmålet har alltid vært: Hvilke oppgaver i samfunnet trenger en spesiell innsats? Menighetssøsterhjemmet har lang erfaring med oppbyggingen av menighetssykepleien rundt om i landets bygder, og har i årtier hatt stor betydning for helsetjenesten der. Den gamle visjonen var enkel og målrettet: «En menighetssøster i hver bygd i hele landet.» Den

visjonen gikk ut på dato da det ble slutt på yrkestittelen «menighetssøster». Nå vil visjonen kunne være å utdanne diakonale sykepleiere, kanskje med et spesielt ansvar for hjemmesykepleien.»

Karin avsluttet slik:

«Alt har sin tid. Vi må være åpne for nytenkning. Våre pionerer var modige. Det må vi også være. Ved å fusjonere til en større utdanningsinstitusjon, vil vi stå bedre rustet i arbeidet med å utvikle diakonal utdanning og praksis.»

Dette forteller mye om den endringskompetansen Karin satt inne med, og det forteller også klart hva som var grunnlaget for hennes verdivalg. Og det viser oss at Karin var visjonær – at det som allerede var bra, kunne bli enda bedre.

I 1998, etter 28 år som rektor, avsluttet Karin sitt arbeid ved Menighetssøsterhjemmet, da for å bli pensjonist. Men hun flyttet ikke langt. Rosenborggaten 9 ble adressen hennes, og hver dag kunne hun se over til Menighetssøsterhjemmet.

Som pensjonist valgte hun å benytte mye av tiden sin i fellesskap med tidligere kollegaer, og hun var på mange måter der et trygt bindeledd.

Det er mange som vil minnes Karin Salkjelsvik i stor takknemlighet. Karin, som med sin stillfarenhet tilkjennegav vyer, visdom og omsorg.

Vi lyser fred over hennes minne.

KIRSTI EIDE
DIAKONILEDER

Kjellaug Grønbeck (f. Yndesdal)

2. februar 1930 – 14. april 2023

Enda en kjær kulling fra 70. kull har fullført løpet, bevart troen, og er hjemme hos Herren.

Kjellaug bodde i eget hjem til hun var 92 år, takket være et godt nettverk. Det siste året har hun bodd i omsorgsbolig for demente, hvor hun ble godt ivaretatt, både av personalet og egen familie. Skjærtorsdag i år, falt hun i boenheten sin, ute av stand til å reise seg. Det førte med seg lungebetennelse og en ukes opphold på Drammen sykehus, der hun døde natt til 14. april. Første påskedag mottok hun nattverd av sykehuspresten.

Hun døde fredfullt og «mett av dage». Hennes fire barn var hos henne kontinuerlig de siste tre døgnene.

Begravelsen var 25. april, fra Nedre Eiker kirke. Hun fikk en vakker og verdig avskjed. Datteren Lena leste opp kullets minneord. I bærebuketten fra 70. kull, hadde vi bedt om ni roser, en fra hver av oss som fortsatt lever.

Det var 9. februar 1956 at 18 landsens jenter møttes på Menighetssøsterhjemmet i Rosenborggata 8 for første gang. Den gangen het det sykepleie-elever. Vi bodde flere på rommet, i internat, arbeidet flittig med alt som skulle læres, og i praksis ble vi medregnet i arbeidsstokken. Det var sjelden vi kunne reise hjem, derfor ble kullingene så viktige.

Et livs langt «søsterfellesskap» ble etablert de tre årene vi gikk på «Hjemmet».

Kjellaug Yndesdal kom fra fjellgården Yndesdal, ved Veitastrandsvatnet, i Hafslo, Sogn. Der var brattlendt, med vill og vakker natur.

Kjellaug var nummer fem i en søskenflokk på ni. Barna måtte tidlig delta i arbeidet på gården, med dyra og forefallende arbeid ute og inne.

Skoleveien var bratt og slyngete, men vinterstid kunne de suse ned bakkene til skolen på kjelke.

Kjellaug gled lett inn i elevflokket med sin lune humor. Hun var blid, lo lett, var glad i Jesus, kullingene og mennesker generelt, i det hele tatt en god omsorgsperson. Vi ble kalt «søstre» den gangen. Søster Kjellaug og vi andre bar vår blå og hvite uniform med stivetøy, med stolt ærefrykt og ydmykhet.

Å ha omsorg for syke mennesker er ansvarsfullt, det både krever og gir mye. Kallstanken var sterk den gangen.

Kjellaug opplevde å få budskap om at moren var død, i en praksisperiode. Det ble et sjokk, og en stor sorg, men hun returnerte etter begravelsen og fullførte praksisperioden.

Etter endt utdanning, startet Kjellaug som menighetssøster i Hoff menighet i Vestfold. I 1961 giftet hun seg med Erland Grønbeck. De møttes i Indremisjonen i Drammen. Kullingene som arbeidet i Oslo-området ble invitert i bryllupet, det var en stor opplevelse.

Kjellaug fortalte en gang at hun hadde hatt en drøm om å få to barn. Kort tid etter bryllupet skjer en dramatisk hendelse i storfamilien. Det endte med at Kjellaug og Erland tok foreldreansvar for to små jenter. Den ene var to, den andre bare to måneder. Senere fikk de en sønn og en datter.

Kjellaug viste stor takk og glede for alle sine barn.

I 1968 flyttet familien inn i nytt hus i Solbergelva, Drammen. Sammen med sin kjære Erland skapte de et raust, gjestfritt og inkluderende hjem.

Vi har hatt kulltreff der én gang, og flere kullinger har vært på besøk. Og vi har fått vite at Kjellaugs far fikk bo hos dem i 16 år, etter at livet på fjellgården ble for strevsomt for ham.

Som mor til fire ble det naturlig for Kjellaug å være hjemmевærende i flere år, men siden har hun arbeidet både på sykehus og sykehjem. I tillegg har hun deltatt i Søstering, menighet og diakonalt arbeid.

Det ble et stort tap for Kjellaug da Erland døde 83 år gammel, men hun hadde evne til å gå videre, glede seg over naturen, barn, ni barnebarn og at hun opplevde å bli oldemor.

70. kull minker. Vi ni som fortsatt lever vil savne Kjellaug, men hun vil alltid være en av oss. Og så er vi glad for at Kjellaug kom til det siste kulltrefte vi hadde i Oslo, i 2017. Gjensynsgleden var stor. Vi fikk også en dag på Høyskolen Diakonova, det nye navnet på Menighetssøsterhjemmets sykepleierskole, så ringen ble på en måte sluttet.

Kjellaug hadde omsorg for sine kullinger livet ut. I kullboka vår, som fortsatt sirkulerer, skrev hun for et par år siden: «Godt vi har Jesus med oss i alderdommen. Nå har jeg lest boka med tårer og takk».

Og før jul, med bistand fra sin datter Lena, skrev hun: «Vi har mye å takke Gud for. Må Guds fred som overgår all forstand være med dere alle.»

I stor takknemlighet lyser vi fred og velsignelse over Kjellaugs gode og lyse minne.

HILSEN 70. KULL
VED GRETHE FINSRUD

Adresseforandring sendes:
Diakonova
Postboks 6716 St. Olavs plass
0130 Oslo

B-blad

FOTO: SUSANNE WARD ADLANDSVIK

A photograph of pink flowers growing on a rocky cliff against a clear blue sky. The flowers are in the foreground, and the cliff face is visible below them. The sky is a solid, vibrant blue.

*Men de som venter på Herren,
får ny kraft,
de løfter vingene som ørnen,
de løper og blir ikke slitne,
de går og blir ikke trette.*

(JESAJA 40.31)